

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Ο εφιάλης του Ερντογάν

Του ΠΑΝΑΓΗ ΓΑΛΙΑΤΣΑΤΟΥ
p.galiatsatos@realnews.gr

Από τις αρχές του χρόνου, οι προκλήσεις του Ερντογάν απέναντι στη χώρα μας είναι συνεχείς, κλιμακούμενες και δεν περιορίζονται μόνο στα λόγια. Οι πράξεις είναι άκρως επιθετικές. Από την προσπάθεια εμβολισμού της ναυαρχίδας της Ακτοφυλακής «Γαύδος» έως τη σύλληψη και κράτηση των δύο στρατιωτικών στα ελληνοτουρκικά σύνορα, η Τουρκία δείχνει να έχει επιλέξει τη σύγκρουση και τη ρήξη, ενώ την ίδια στιγμή η ρητορική του Τούρκου Προέδρου και του στενού περιβάλλοντός του γίνεται καθημερινά πιο επιθετική και προκλητική.

Όπως πολιτεύεται ο Τούρκος Πρόεδρος, το «θερμό επεισόδιο» και η «πολεμική σύρραξη» δεν θα πρέπει να αποκλείονται. Επίσης, φαίνεται πως για τον ίδιο και τα δύο είναι ευπρόσδεκτα. Ο Ερντογάν δείχνει να θέλει να εκμεταλλευτεί το θετικό για τη χώρα του ισοζύγιο ισχύος, ώστε να επιβάλει τη βούλησή του στην Ελλάδα και στην Κύπρο. Το ερώτημα είναι γιατί το κάνει τώρα;

Η απάντηση που δίνουν οι Τούρκοι αντικαθεστωτικοί είναι ότι η ένταση και η πολεμική ατμόσφαιρα τον βοηθούν να συσπειρώσει την τουρκική κοινή γνώμη υπέρ του, κάτι ιδιαίτερα σημαντικό ενόψει της πιο κρίσιμης εκλογικής αναμέτρησης των τελευταίων δεκαετιών στην Τουρκία, των προεδρικών εκλογών του 2019. Τα δεδομένα δεν έχουν ακόμα αλλάξει από την επαύριο του δημοψηφίσματος. Πολιτικά η τουρκική κοινή γνώμη παραμένει μοιρασμένη στο 50%-50%. Αυτό για τον Τούρκο Πρόεδρο είναι ένα τεράστιο ρίσκο, αφού διατηρείται ένα σκηνικό τέτοιο, που μπορεί να τον οδηγήσει σε ήττα στον β' γύρο των εκλογών, αν οι αντίπαλοί του συσπειρωθούν γύρω από τον δεύτερο. Ο Ερντογάν, ωστόσο, δεν μπορεί να επιτρέψει να πάνε οι προεδρικές εκλογές στον β' γύρο και αυτό -σύμφωνα με τους Τούρκους αντικαθεστωτικούς- σημαίνει πως θα κάνει ό,τι χρειαστεί, ακόμα και αν αυτό συμπεριλαμβάνει απόβαση σε κάποιο ελληνικό νησί.

Η συμμαχία

Αυτό κατέστη σαφές και από την εκλογική συμμαχία με τους Γκρίζους Λύκους του Ντεβλέτ Μπαχτσελί, επιχειρώντας να διευρύνει την εκλογική επιρροή του και στους ακραίους εθνικιστές, που «βλέπουν» ως εχθρό τούς Κούρδους και την Ελλάδα. Πέρα από την εκλογική αναγκαιότητα, όμως, υπάρχει και ένα δεύτε-

Οι φόβοι του Τούρκου Προέδρου για τις εκλογές του 2019 και οι προσπάθειες να συσπειρώσει την τουρκική κοινή γνώμη υπέρ του με εντάσεις και πολεμική ατμόσφαιρα

ΑΓΧΟΣ**Τον τρομάζει το τέλος του Μεντερές**

ΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΑΓΧΟΣ του Ερντογάν είναι να χάσει τις προεδρικές εκλογές (που είναι προγραμματισμένες για το 2019, πιθανότατα όμως θα διεξαχθούν πρόωρα) και μαζί τους και την εξουσία. Σε αυτήν την περίπτωση έχει κάθε λόγο να φοβάται πως οι αντίπαλοί του θα τον εκτελέσουν, όπως τον πρώην πρωθυπουργό Αντνάν Μεντερές το 1961. Ξέρει ότι ένα μεγάλο μέρος του πληθυσμού (και ανάμεσά τους μεγάλα τμήματα του τουρκικού κατεστημένου και της δυτικοτρόπης ελίτ των δυτικών ακτών και των μεγάλων πόλεων) πνέει μένεα εναντίον του. Ξέρει, επίσης, πως οι αντίπαλοί του (και οι Αμερικανοί) έχουν περισσότερα στοιχεία από όσα χρειάζονται για θέματα διαφθοράς και όχι μόνον για να τον περάσουν από δική. Όπως έχουν τα πράγματα στην Τουρκία, ο Ερντογάν χρειάζεται να νική στις προεδρικές εκλογές από τον πρώτο γύρο, καθώς, αν υπάρξει δεύτερος γύρος, διατρέχει τον

κίνδυνο να συσπειρωθούν όλοι οι αντίπαλοί του εναντίον του, αρκεί ο ανθυποψήφιος του να έχει μια μίνιμουμ απήχηση στους Κούρδους (κάτι που αποκλείει υποψήφιους προερχόμενους από τους Γκρίζους Λύκους, όπως της Μεράλ Ακσενέρ). Ο Ερντογάν γνωρίζει πως σε όλο το φάσμα της αντιπολίτευσης γίνονται διεργασίες για να βρεθεί ένας κατάλληλος υποψήφιος - και αυτός είναι ο κύριος λόγος που κρατάει τον ηγέτη του φιλοκουρδικού κόμματος HDP στη φυλακή. Αν, παρά ταύτα, ο υποψήφιος βρεθεί και προκύψει την Κυριακή δεύτερος γύρος, τότε δεν θα πρέπει να αποκλείεται αυτός να μην γίνει ποτέ και ο Τούρκος Πρόεδρος να προχωρήσει σε δικτατορία. Οι Τούρκοι αντικαθεστωτικοί, πάντως, εκτιμούν πως αν ο Ερντογάν κερδίσει τις εκλογές του 2019, αυτές θα είναι για μεγάλο διάστημα οι τελευταίες που θα διεξαχθούν στην Τουρκία.

ρο στοιχείο, που δεν θα πρέπει να υποτιμηθεί: ο Τούρκος Πρόεδρος δεν βλέπει τις πολεμικές επιχειρήσεις και τις επιθετικές ενέργειες μόνο ως μέσο χειραγώγησης της κοινής γνώμης. Η ιδέα του «Ερντογάν του κατακτητή» που μεγαλώνει τα σύνορα της Τουρκίας έχει αρχίσει να του αρέσει. Καθόλου τυχαία, άλλωστε, δεν μιλά το τελευταίο διάστημα για «επιστράτευση» και καθόλου τυχαία δεν είπε ότι εκείνος θα πάει πρώτος στο μέτωπο - για να δρέψει τις δάφνες.

Σε αυτό το πλαίσιο, κομβικής σημασίας ήταν η τουρκική εισβολή στην Αφρίν, που ξεκίνησε στις 21 Ιανουαρίου. Η επιχείρηση αυτή χάρισε στον Τούρκο Πρόεδρο μια πρωτόγνωρη αίσθηση ελευθερίας και παντοδυναμίας, αφού όχι μόνον αγνόησε τις αντιρρήσεις της αμερικανικής υπερδύναμης, αλλά στην πραγματικότητα ήρθε και σε ευθεία σύγκρουση με τις επιλογές της (τη δημιουργία μιας δύναμης 30.000 ανδρών με αποστολή τη φύλαξη των τουρκοσυριακών συνόρων και με βασικό κορμό τους Κούρδους μαχητές του YPG) και τις ανέτρεψε. Σε αντίθεση με ό,τι λέγεται και γράφεται, η τουρκική εισβολή στην Αφρίν δεν είναι μια αποτυχία. Το αντίθετο συμβαίνει. Η κουρδική αντίσταση είναι πιο αδύναμη από ό,τι αναμενόταν, κάτι που κατέδειξε η γρήγορη και σχεδόν αναίμακτη κατάληψη στρατηγικής σημασίας οικισμών, όπως η Τζανταϊρίς. Η εισβολή έχει πυροδοτήσει ένα κύμα εθνικισμού στην

ΝΗΣΙ

Ο Ερντογάν δεν μπορεί να επιτρέψει να πάνε οι προεδρικές εκλογές στον β' γύρο και αυτό -σύμφωνα με τους Τούρκους αντικαθεστωτικούς- σημαίνει πως θα κάνει ό,τι χρειαστεί, ακόμα και αν αυτό συμπεριλαμβάνει απόβαση σε κάποιο ελληνικό νησί